

Małgorzata Mederska

500 ROŚLIN DONICZKOWYCH

CHARAKTERYSTYKA • WYMAGANIA • PORADY

MAŁGORZATA MEDERSKA

500
ROŚLIN
DONICZKOWYCH

CHARAKTERYSTYKA

•

WYMAGANIA

•

PORADY

Spis treści

WSTĘP	5
PORADNIK	6
ROŚLINY DONICZKOWE	8
SŁOWNIK	370
INDEKS NAZW POLSKICH	374
INDEKS NAZW ŁACIŃSKICH	377

WSTĘP

Rośliny przedstawione w książce *500 roślin doniczkowych* pochodzą z bardzo zróżnicowanych środowisk Ameryki, Afryki, Europy, Azji oraz Australii. Znajdują się wśród nich gatunki bardziej lub mniej znane, jednak wszystkie są dostępne w sprzedaży. Decydując się na zakup rośliny, należy pomyśleć o stworzeniu jej warunków zbliżonych do tych panujących w środowisku naturalnym. Ważne jest odpowiednie nasłonecznienie, temperatura, wilgotność, a także podłoże zasobne w składniki mineralne. Rzetelna wiedza na temat wymagań danej rośliny jest podstawą sukcesu prowadzonej uprawy.

W książce znajduje się zbiór niezbędnych informacji na temat pielęgnacji aż 500 gatunków roślin. Ponadto każdy z opisów zawiera wiadomości dotyczące pochodzenia roślin, ich przynależności do rodziny botanicznej, sposobu rozmnażania i zagrażających im szkodników lub chorób. Poradnik pomoże w rozpoznaniu szkodników i chorób atakujących uprawę, a także wskaże sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia. Ważną częścią charakterystyki rośliny jest również opis jej morfologii, który w połączeniu z fotografią ułatwi identyfikację gatunku.

Istnieją różne powody, dla których miłośnicy roślin doniczkowych decydują się na zakup kolejnego okazu. Mogą to być ozdobne liście rośliny, piękne kwiaty, oryginalny pokrój lub też ciekawa biologia. Książka prezentuje gatunki dobrane w taki sposób, aby sprostać wszystkim gustom i wymaganiom. Warto urządzić w domowym zaciszu kącik z odrobiną egzotyki, który z pewnością poprawi nastrój i zachwyci swoim wyglądem.

PORADNIK

Rozpoznawanie i zwalczanie wybranych szkodników i chorób roślin doniczkowych

Szkodniki

Mszyce (*Aphididae*)

Mszyce to drobne, baryłkowate owady należące do rzędu pluskwiaków równoskrzydłych (*Homoptera*), bez skrzydeł lub ze skrzydłami, najczęściej zielone lub czarne, ale również żółtawe, pomarańczowe lub brunatne, o długości 1-7 mm. Tworzą zwarte kolonie, oblepiając wierzchołki pędów, pąki kwiatowe lub młode liście. Wydalają spadź, na której mogą rozwijać się grzyby. Mszyce wysysają soki z wiązek przewodzących rośliny. Na skutek ich żerowania liście marszczą się i zamierają. Są ponadto wektorami wirusów roślinnych. Przeciwko mszycom należy zastosować insektycyd systemiczny.

Misecznikowate (*Lecaniidae*)

Misecznikowate są owadami, które przybierają postać tarczek (samice), średnicy przeciętnie 4 mm, barwy – w zależności od gatunku – żółtozielonej, brązowej, niekiedy z brązowym rysunkiem, przylegających do powierzchni rośliny. Zaatakowane liście żółkną i opadają, a cała roślina jest osłabiona. Domowy sposób na zwalczanie miseczników polega na usuwaniu ich z rośliny szczoteczką lub patyczkiem. Wysypujące się spod tarczek jaja również trzeba dokładnie usunąć. Następnie oczyszczone miejsce należy przemyć denaturatem. Konieczne może być zastosowanie insektycydu systemicznego.

Mączlikowate (*Aleurodidae*)

Są to owady o długości ciała ok. 1,1-1,3 mm, barwy żółtawej, ze śnieżnobiałym, woskowym nalotem i dachówkowato złożonych skrzydłach. Larwy, nimfy i dorosłe osobniki wysysają soki z tkanki przewodzącej liścia. Wydalają przy tym dużo rosy miodowej, która pokrywa liście, a na niej rozwijają się grzyby. Objawy żerowania mączlika to pojawienie się odbarwionych plamek na liściach. Liście żółkną i zasychają. Na spodzie liści widoczne są osobniki. Należy zastosować systemiczny środek owadobójczy.

Przędziorkowate (*Tetranychidae*)

Są to niewielkie, najczęściej czerwone pajączki, należące do rzędu roztoczy. Żerują po spodniej stronie liści, wysysając soki z rośliny i powodując w ten sposób powstawanie drobnych, jasnych plamek na liściu. Charakterystyczna jest też pajęczynka na spodzie liści, które z czasem żółkną, zasychają i opadają. Zwalczanie przędziorków polega na zastosowaniu akarycydu. Rezultaty przynosi też zwiększenie wilgotności powietrza.

Tarcznikowate (*Diaspididae*)

Tarczniki są owadami o ciele okrytym okrągłymi i nieco spłaszczonymi tarczkami średnicy ok. 2 mm, barwy żółtawej, beżowobiałej lub jasnobrunatnej. Wysysają one soki z rośliny i wprowadzają do niej ślinę, która powoduje zahamowanie wzrostu i obumieranie pędów. W miejscach tych roślina odbarwia się. Domowy sposób na zwalczanie tarczników polega na usuwaniu ich z rośliny szczoteczką lub patyczkiem. Wysypujące się spod tarczek jaja również należy dokładnie usunąć. Następnie oczyszczone miejsce trzeba przemyć denaturatem. Konieczne może być zastosowanie insektycydu systemicznego.

Wciornastkowate (*Thripidae*)

Są to owady o wąskim i wydłużonym ciele, najczęściej długości 1-2 mm, z charakterystycznymi frędzlami na brzegach skrzydeł. Objawem żerowania są początkowo drobne, a z czasem większe srebrzyste plamki na liściach, z czarnymi grudkami kału owadów. Na kwiatach pojawiają się jasne (białe lub żółtawe) plamy z ciemniejszą obwódką, z czasem brunatniejące i zasychające. Owady te przenoszą choroby wirusowe. Aby zapobiec atakowi wciornastków, należy nawilżać powietrze, zwłaszcza zimą. W przypadku inwazji trzeba zastosować insektycyd.

Wełnowcowate (*Pseudococcidae*)

Są to owady o długości ok. 4 mm, których ciało pokryte jest brudnobiałym, woskowym nalotem. Objawem ich żerowania są białe kłaczkowate wstęgi w kątach nerwów liściowych. Opanowana przez wełnowce roślina żółknie, traci liście, a z czasem usycha. Rozwojowi wełnowców sprzyja przesuszone powietrze. Domyślnym sposobem przeciwko tym szkodnikom jest usuwanie ich z roślin za pomocą tamponu zanurzonego w denaturacie, a także wyniesienie rośliny latem na balkon lub taras.

Choroby

Mączniak rzekomy

Porażenie mączniakiem objawia się powstawaniem brunatnych, zasychających plam na liściach. Należy wtedy ograniczyć podlewanie, podnieść temperaturę w pomieszczeniu i zastosować odpowiedni środek grzybobójczy.

Mączniak prawdziwy

To choroba grzybowa objawiająca się ławicami do starcia, białym, mączystym nalotem na powierzchni liści lub pędów, niekiedy z ciemnymi punkcikami. Zaatakowane rośliny przestają rosnąć, a ich porażone organy ulegają zniekształceniu i zasychają. Mączniaki prawdziwe rozwijają się najlepiej przy dużych wahaniami temperatury. W przypadku porażenia rośliny należy obniżyć wilgotność środowiska, ograniczyć stosowanie nawozów z dużą zawartością azotu, obrywać zaatakowane liście i zastosować odpowiedni środek grzybobójczy.

Rdza

Choroba wywołwana jest przez grzyby rdzawnikowe. Objawia się jasnymi plamami, a następnie pomarańczowymi lub brunatnymi wypukłościami liściach. Porażone rośliny żółkną, ulegają zniekształceniu i zamierają. Jeśli roślina porażona jest w niewielkim

Konieczne może być też zastosowanie insektycydu o działaniu systemicznym.

Ziemiórkowate (*Sciaridae, Lycoriidae*)

Są to niewielkie muchówki (*Diptera*). Starsze larwy tych owadów wgryzają się w korzenie, szyjkę korzeniową i pędy roślin, drążąc w nich kanały. W efekcie roślina stopniowo zamiera. Zwalczanie ziemiórek polega na likwidacji latających osobników dorosłych za pomocą specjalnych lepów lub insektycydów.

stopniu, należy przede wszystkim usunąć jej chorobowo zmienione organy. Pewną poprawę przynosi również mniej obfite podlewanie i całkowita rezygnacja ze zraszania rośliny. W zaawansowanej fazie choroby niezbędne jest zastosowanie preparatu przeciw rdzy.

Szara pleśń

Choroba wywołwana przez grzyby workowe, objawiająca się powstawaniem na liściach, łodygach i pąkach plam pokrytych szarobiałym nalotem. Rośliny częściej atakowane są przez grzyby w wilgotnych i chłodnych pomieszczeniach. Po zaobserwowaniu pierwszych objawów chorobowych należy unikać niepotrzebnego zraszania rośliny. Porażone części należy usuwać i zastosować odpowiedni środek grzybobójczy.

Zgorzel podstawy łodygi

Przyczyną choroby są grzyby patogeniczne, a objawem – brunatnienie łodygi u jej podstawy oraz żółknięcie i więdnienie łodygi i liści. Zapobieganie chorobie polega na ograniczeniu podlewania rośliny i stosowaniu odpowiednich preparatów grzybobójczych. Jeśli jednak roślina jest już silnie porażona, należy ją wyrzucić.

Abutilon : *Abutilon x hybridum* : Rodzina: ślazowate (*Malvaceae*)
Pochodzenie: Ameryka Południowa

Roślina znana jest także pod nazwą zaślaz mieszańcowy lub klonik. Na cienkich, zwisłych pędach znajdują się długoogonkowe, niekiedy nakrapiane liście przypominające liście klonu. Kwiaty są duże, w kolorze białym, żółtym, różowym, pomarańczowym lub ciemnoczerwonym. Roślinę można prowadzić w formie drzewka.

Wymagania

Abutilon preferuje jasne lub półcieniste stanowisko. Latem roślinę można ustawić na balkonie lub tarasie, ale w miejscu osłoniętym od wiatru i silnych promieni słonecznych. Zimą należy jej zapewnić temperaturę ok. 15°C. Latem roślina powinna być obficie podlewana i nawożona co 2 tygodnie, zimą należy ograniczyć zarówno podlewanie, jak i nawożenie. Roślinę przesadza się co roku, a późną zimą należy skracać pędy o połowę.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą sadzonek pędowych oraz z nasion.

Szkodniki i choroby

Mszyce, wełnowce, mączliki, przędziorki, wciornastki.

Achimenes wyprostowany

Achimenes erecta

Rodzina: ostrojowate (*Gesneriaceae*)
Pochodzenie: Ameryka Południowa i Środkowa

Achimenes wyprostowany pochodzi także z Ameryki Środkowej. Jest to roślina o płożących się, czerwonozielonych pędach. Liście są owłosione i jajowate, a jasnoczerwone kwiaty talerzykowate.

Wymagania

Na początku wegetacji, gdy roślina wypuszcza pędy po zimowym spoczynku, stanowisko powinno być półcieniste, później jasne, ale osłonięte od bezpośrednich promieni słonecznych. Achimenes należy zraszać i umiarkowanie podlewać miękką wodą, a od momentu pojawienia się kwiatów nawozić co 2 tygodnie. Od września podlewanie stopniowo powinno się ograniczać, wprowadzając roślinę w stan spoczynku. Po zaschnięciu części nadziemnych kłącza należy wykopać i przechowywać do wiosny w suchym torfie o temperaturze ok. 20°C.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział łuskowatych kłączy lub za pomocą sadzonek wierzchołkowych ukorzenianych w temperaturze ok. 20°C.

Szkodniki i choroby

Mszyce, mączniak.

Ada aurantiaca

Rodzina: storczykowate (*Orchidaceae*)
Pochodzenie: Kolumbia, Wenezuela

Jest to sympodialny epifit o lancetowatych liściach długości ok. 30 cm i długim, 35-centymetrowym kwiatostanie, na którym wyrasta 6–12 czerwonopomarańczowych kwiatów.

Wymagania

Storczyki są roślinami wymagającymi specyficznych warunków uprawowych. Należy im zapewnić stanowisko wilgotne (60–80%) i półcieniste. Przez cały rok w ciągu dnia powinno się utrzymywać temperaturę wynoszącą 18–20°C, a nocą 9–11°C z kilkustopniową amplitudą dobową. W okresie intensywnego wzrostu roślinę należy podlewać obficie przy jednoczesnym zapewnieniu łatwego odpływu wody. Zimą podlewanie należy ograniczyć, nie dopuszczając jednak nigdy do całkowitego zaschnięcia podłoża. Wskazane jest też cotygodniowe nawożenie połową dawki nawozu do storczyków.

Rozmnażanie

Rozmnażanie jest trudne w warunkach amatorskich.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki, mszyce.

Adenium ..... *Adenium obesum* ..... **Rodzina:** toinowate (*Apocynaceae*)
Pochodzenie: Afryka

Adenium to roślina o grubym pniu i skórzastych liściach. Ma ozdobne białe kwiaty z czerwoną obwódką. Wszystkie części rośliny są silnie trujące.

Wymagania

Roślina wymaga słonecznego stanowiska zarówno w mieszkaniu, jak i na wolnym powietrzu. Zimą roślinę można uprawiać w temperaturze 12–15°C. Wiosną i latem należy ją nawozić co 3 tygodnie, stosując nawóz do kaktusów, oraz podlewać tak, aby podłoże było lekko wilgotne. Pomiedzy jednym a drugim podlewaniem gleba powinna lekko przeschnąć. Zimą podlewanie trzeba ograniczyć.

Rozmnażanie

Roślinę można rozmnażać za pomocą nasion lub sadzonek wierzchołkowych.

Szkodniki i choroby

Tarczniki i wełnowce, przędziorki.

Adiantum właściwe

*Adiantum capillus
veneris*

Rodzina: adiantowate (*Adiantaceae*)
Pochodzenie: Ameryka Środkowa
i Południowa

A

Adiantum właściwe to paproć o czarnych łodygach i delikatnych liściach przypominających liście miłorzębu, na których od spodu tworzą się zarodnie z zarodnikami. Gatunek jest stosowany w medycynie ludowej Indian amerykańskich. Plemię Mahuna stosuje adiantum w leczeniu reumatyzmu, a Kayenta Navajo – do okładów na ukąszenia i uządlenia owadów. Roślina występuje w wilgotnych lasach strefy zwrotnikowej i podzwrotnikowej.

Wymagania

Roślina preferuje ciepłe, jasne lub półcieniste stanowisko, nienarażone na bezpośrednie działanie promieni słonecznych, o wysokiej wilgotności powietrza. Zimą najlepiej czuje się w temperaturze ok. 20°C. Podłoże powinno być stale wilgotne. Do podlewania i zraszania rośliny powinno się używać miękkiej, letniej wody. Latem należy nawozić ją co 2 tygodnie. Jeśli doniczka jest zbyt mała, najlepiej przesadzać roślinę wiosną. Niska temperatura podłoża i przeciągi są dla adiantum bardzo niekorzystne.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział lub za pomocą zarodników umieszczanych w podłożu o temperaturze 24–26°C.

Szkodniki i choroby

Mszyce, tarczniki, welnowce.

Adromischus maculatus

Rodzina: gruboszowate (*Crassulaceae*)
Pochodzenie: Afryka Południowa

Adromischus maculatus to niewielki sukulent o łopatomatych, zielonych liściach, które u starszych okazów przyozdobione są brunatnymi plamami. Białe lub jasnorożowe kwiaty zebrane są w wydłużony kwiatostan osiągnący ok. 20–35 cm długości.

Wymagania

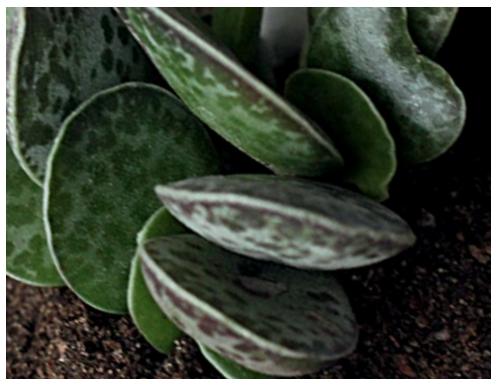
Latem stanowisko powinno być ciepłe i słoneczne, zimą jasne i o temperaturze co najmniej 10°C. W okresie wiosenno-letnim roślinę należy podlewać regularnie i co miesiąc nawozić nawozem do kaktusów. Później zaleca się ograniczenie podlewania. Zaszkle kwiatostany należy usuwać. Roślinę przesadza się dopiero wtedy, gdy przestanie mieścić się w donicy.

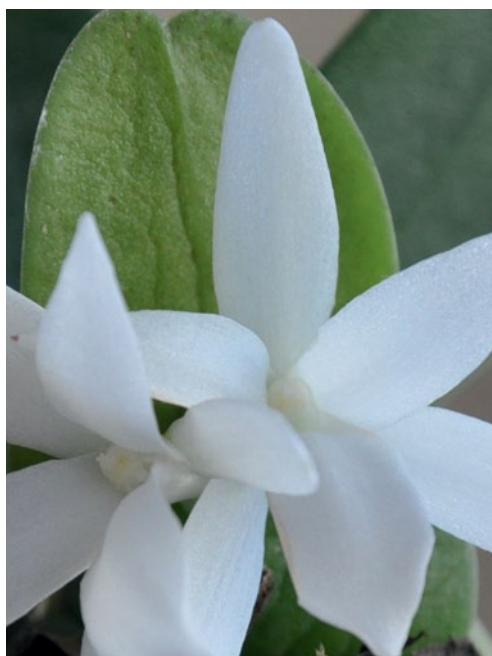
Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą sadzonek liściowych.

Szkodniki i choroby

Welnowce, tarczniki, szara pleśń.

Jest to storczyk epifytyczny o monopodialnym typie wzrostu z wydłużonymi, obłymi liśćmi oraz kwiatostanie, na którym wyrasta ok. sześciu białych kwiatów.

Wymagania

Storczyki wymagają specyficznych warunków uprawowych. Roślinie należy zapewnić stanowisko wilgotne (75–80%) i jasne, ale osłonięte od bezpośrednich promieni słonecznych. Latem średnia temperatura w ciągu dnia powinna wynosić ok. 28–29°C, natomiast w nocy ok. 18°C. Zimą należy utrzymać temperatury odpowiednio 22–23°C oraz 11–12°C. Od wiosny do jesieni roślinę podlewa się obficie, pozwalając jednak na przeschnięcie korzeni przed następnym podlewaniem. Od późnej jesieni do początku wiosny podlewanie należy znacznie ograniczyć. W okresie wzrostu co tydzień zaleca się stosowanie połowy dawki nawozu do storczyków.

Rozmnażanie

Rozmnażanie rośliny może być trudne w warunkach amatorskich.

Szkodniki i choroby

Tarczники, przędziorki.

Roślina to storczyk epifytyczny o monopodialnym typie wzrostu, z wydłużonymi, na końcu zaokrąglonymi liśćmi i z długim, 25-centymetrowym kwiatostanem, na którym wyrasta 12–15 pachnących barwnych kwiatów.

Wymagania

Storczyki wymagają specyficznych warunków uprawowych. Dla storczyków z rodzaju *Aerides* stanowisko powinno być wilgotne, ciepłe i jasne, ale osłonięte od bezpośrednich promieni słonecznych. Roślinę należy raz w tygodniu nawozić połową dawki nawozu do storczyków i podlewać ok. 3 razy w tygodniu, zapewniając jednocześnie odpowiedni drenaż.

Rozmnażanie

Rozmnażanie rośliny jest trudne w warunkach amatorskich.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, tarczники.

Aerides multiflora

Rodzina: storczykowate (*Orchidaceae*)
Pochodzenie: Azja

Jest to monopodialny epifit o długich, wąskich liściach długości do 25 cm. Kwiatostan jest długi, zwisający, składający się z kilkudziesięciu drobnych, fioletowo-białych kwiatów.

Wymagania

Storczyki wymagają specyficznych warunków uprawowych. Należy im zapewnić stanowisko wilgotne (65–90%) i jasne, ale osłonięte od bezpośrednich promieni słonecznych. Latem średnia temperatura w ciągu dnia powinna wynosić powyżej 26°C, natomiast w nocy ok. 15–20°C. Zimą temperatury powinny być niższe, odpowiednio 21°C i 14°C. Od wiosny do jesieni roślinę należy obficie podlewać, pozwalając na przeschnięcie korzeni przed następnym podlewaniem. Natomiast od późnej jesieni do początku wiosny podlewanie należy znacznie ograniczyć. W okresie wzrostu zaleca się cotygodniowe nawożenie rośliny połową dawki nawozu do storczyków.

Rozmnażanie

Rozmnażanie rośliny może być trudne w warunkach amatorskich.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, tarczniki.

Afelandra szczytowa

*Aphelandra
squarrosa*

Rodzina: akantowate (*Acanthaceae*)
Pochodzenie: Brazylia

Roślina, nazywana też afelandrą sterczącą lub czworokątną, ma duże, owalne, ogonkowe liście z wyraźnym, jasnym użyłkowaniem. Wyrastające z dużych przysadek żółte, grzbieciste kwiaty tworzą na szczycie kłosowaty kwiatostan. Do czasu pierwszego kwitnienia roślina osiąga wysokość ok. 30 cm i średnicę do 20 cm. Zwykle kwitnące egzemplarze pojawiają się w sprzedaży zimą, choć ich naturalny termin kwitnienia to wiosna i jesień.

Wymagania

Roślinę należy ustawić w miejscu osłoniętym od przeciągów i jasnym, nie narażając jej jednak na bezpośrednie działanie promieni słonecznych. Afelandrę należy często zraszać, używając miękkiej, letniej wody. W okresie wzrostu podlewa się ją ok. 2 razy w tygodniu, tak aby bryła korzeniowa była stale umiarkowanie wilgotna. W okresie kwitnienia należy co 2 tygodnie dokarmiać roślinę nawozem płynnym. Po przekwitnięciu należy odciąć kwiatostan, zmniejszyć częstotliwość podlewania do ok. 1 razu w tygodniu i pozwolić roślinie wejść w stan kilkutygodniowego okresu spoczynku.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez sadzonki wierzchołkowe uzyskiwane z młodych, wiosennych pędów zawierających co najmniej dwie pary liści.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, mszyce, przędziorki, wełnowce.

Agawa amerykańska to roślina o długich (1–2 m), szarozielonych (u odmiany *Marginata* żółto obrzeżonych), grubych i mięsistych liściach, opatrzonych na brzegach i na szczycie ostrymi kolcami. Liście zebrane są w rozety. Krótka łodyga wydłuża się podczas kwitnienia, unosząc na szczycie kilku- lub kilkunastometrowy kwiatostan składający się z dużych, pachnących, żółtawych kwiatów. Owocem jest torebka o trzech pękających klapach. W naturalnych stanowiskach roślina dorasta (bez kwiatostanu) do 3 m wysokości. Agawa uprawiana jest jako roślina ozdobna, a także lecznicza i włóknodajna. Jej liście stosuje się między innymi do okładów przy bólach reumatycznych oraz jako surowiec do wyrobu powrozów, worków i sieci.

Wymagania

Roślina preferuje słoneczne i ciepłe stanowisko latem, zimą natomiast – jasne i chłodne (5–10°C). Młode okazy nadają się do uprawy pokojowej, a starsze, większe można ustawiać na tarasach i w ogrodach. Nie jest wskazane obfite podlewanie i nadmierne nawożenie. Zimą podlewanie należy ograniczyć do minimum. Roślinę przesadza się wiosną: młodsze osobniki co roku lub co 2 lata, starsze rzadziej.

Rozmnażanie

Roślinę można rozmnażać przez odrosty korzeniowe lub za pomocą nasion.

Szkodniki i choroby

Choroby i szkodniki występują rzadko. Niekiedy problem sprawiają jedynie miseczniki.

Agawa Królowej Wiktorii

Agave victoriae reginae

Rodzina: agawowate (*Agavaceae*)
Pochodzenie: Meksyk

Jest to roślina osiągająca wysokość ok. 25 cm o sztywnych, grubych i zakończonych ostrym kolcem liściach, które tworzą zwartą rozetę. Po zakwitnięciu roślina zamiera. Włókna pozyskiwane z rośliny wykorzystywane były do wyrobu ubrań i lin.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić stanowisko słoneczne, zimą także chłodne (6–12°C). Podlewanie latem powinno być umiarkowane, a zimą sporadyczne. Nawożenie można wykonać tylko dwukrotnie – podczas wzrostu roślin (kwiecień i czerwiec).

Rozmnażanie

Roślinę można rozmnażać za pomocą nasion lub odrostów, powstających u nasady łodygi rośliny matecznej.

Szkodniki i choroby

Wełnowce, tarcznięki, zgnilizna korzeni.

Agawa nitkowata *Agave filifera* Rodzina: agawowate (*Agavaceae*)
Pochodzenie: Meksyk

Agawa nitkowata jest rośliną o grubych liściach (o długości do 30 cm, szerokości do 3 cm) tworzących rozety. Liście mają charakterystyczne włókna oddzielające się na brzegach. W zależności od odmiany jeden egzemplarz może mieć od kilkudziesięciu do prawie 300 liści w rozecie.

Wymagania

W miesiącach letnich roślinę można ustawić na zewnątrz, w słonecznym miejscu. Zimą należy umieścić ją w chłodnym miejscu, jednak nie chłodniejszym niż 5°C. Latem roślinę podlewa się rzadko, tak aby gleba mogła przeschnąć. Nawozi się ją co 2 tygodnie nawozem do kaktusów. Zimą podlewanie należy ograniczyć do minimum.

Rozmnażanie

Rozmnażanie rośliny odbywa się przez odrosty korzeniowe.

Szkodniki i choroby

Miseczniki i wełnowce. Nadmiar wilgoci prowadzi do chorób grzybowych.

Aglaonema zmienna*Aglaonema commutatum*Rodzina: obrazkowate (*Araceae*)
Pochodzenie: południowo-wschodnia Azja

Aglaonema zmienna to roślina o wysokości ok. 50 cm o dużych, owalnych, grubych, ozdobnych liściach z jaśniejszymi plamami. Z umieszczonych na kolbie niepozornych kwiatów mogą się rozwinąć po zapyleniu czerwone, trujące owoce. Cała roślina jest silnie trująca.

Wymagania

Roślina preferuje stanowisko ciepłe (latem 20–25°C), jasne lub półcieniste, ale nie w pełnym słońcu. Aglaonema powinna mieć glebę stale lekko wilgotną. Latem należy roślinę zraszać i podlewać letnią, miękką wodą, a co 2 tygodnie nawozić. Zimą zraszanie, podlewanie i nawożenie należy ograniczyć. Roślinę przesadza się co roku do większej doniczki.

Rozmnażanie

Roślinę można rozmnożyć za pomocą sadzonek wierzchołkowych lub przez podział.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, wełnowce, mszyce, tarczniki, wciornastki. W wyniku podlewania rośliny zbyt zimną lub twardą wodą liście mogą brązowieć na brzegach.

Aksamitka wąskolistna*Tagetes tenuifolia*Rodzina: astrowate (*Asteraceae*)
Pochodzenie: Ameryka Środkowa

Aksamitka wąskolistna jest rośliną o wąskich, głęboko powycinanych liściach i żółtopomarańczowych kwiatkach zebranych w drobne koszyczki. Roślina wydziela nieprzyjemny zapach. Pochodzi także z północnych rejonów Ameryki Południowej.

Wymagania

Odpowiednie stanowisko dla aksamitki to jasna część balkonu lub tarasu. Roślinę należy nawozić co tydzień i podlewać, utrzymując stale wilgotne podłoże. Odrywając wierzchołki pędów, można ją pobudzić do rozkrzewiania się.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się wiosną za pomocą nasion.

Szkodniki i choroby

Ślimaki, szara pleśń.

Aksamitka wzniesiona : *Tagetes erecta* : **Rodzina:** astrowate (*Asteraceae*)
Pochodzenie: Ameryka Środkowa

Aksamitka wzniesiona jest rośliną o ciemnozielonych, pierzastych liściach i żółtych lub pomarańczowych kwiatach zebranych w koszyczek, utrzymujących się od lipca do późnej jesieni. Roślina wydziela α -Tertienyl działający przeciwgrzybiczo oraz zabójczo na nicienie żyjące w glebie. Pochodzi również z północnych rejonów Ameryki Południowej.

Wymagania

Odpowiednie stanowisko dla rośliny to jasna część balkonu lub tarasu. Roślinę należy nawozić co tydzień i podlewać, utrzymując stale wilgotne podłoże. Odrywając wierzchołki pędów, można ją pobudzić do rozkrzewiania się.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się wiosną za pomocą nasion.

Szkodniki i choroby

Ślimaki, szara pleśń.

Aloes drzewiasty

Aloe arborescens

Rodzina: złotogłowowate (*Asphodelaceae*)

Pochodzenie: południowa Afryka

Długie pędy rośliny zakończone są rozetami szarozielonych liści z ząbkami na brzegu. Starsze rośliny wytwarzają okazałe kwiatostany, na których osadzone są kwiaty, najczęściej w kolorze pomarańczowym. Sok z aloesu drzewiastego wykazuje właściwości lecznicze.

Wymagania

Latem roślina preferuje stanowisko ciepłe (18–20°C) i słoneczne, natomiast zimą chłodne. Wskazane jest umieszczanie rośliny na zewnątrz. Podczas lata podlewanie powinno być umiarkowane, a zimą mocno ograniczone. Roślinę należy nawozić 2–3 razy podczas całej wegetacji.

Rozmnażanie

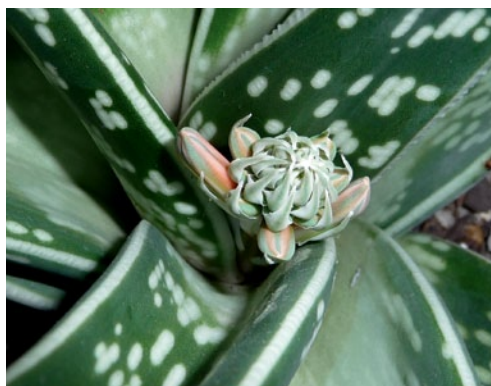
Rozmnażanie rośliny odbywa się przez odrosty korzeniowe lub nasiona.

Szkodniki i choroby

Wełnowce, tarczniki, mszyce.

Roślina charakteryzuje się grubymi, mięsistymi, żółtozielonymi liśćmi z charakterystycznymi pręgami. Kwitnie dopiero po 2–6 latach.

Wymagania

Latem roślina wymaga słonecznego i ciepłego stanowiska, natomiast zimą jasnego i chłodnego. Wskazane jest umieszczanie rośliny na zewnątrz. Latem roślinę należy podlewać z umiarem, a zimą prawie wcale. Nawozi się ją raz w miesiącu nawozem przeznaczonym dla kaktusów. Jeśli jest taka potrzeba, przesadza się ją na wiosnę.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez odrosty korzeniowe lub nasiona.

Szkodniki i choroby

Wełnowce, tarczniki i mszyce. Gdy podłoże jest zbyt wilgotne, może pojawić się zgnilizna korzeni.

Roślina cechuje się ozdobnymi niebiesko-szarymi liśćmi o białym użyłkowaniu, osiągającymi długość do 40 cm. Jest bardzo wymagająca. Pochodzi z tropikalnych rejonów południowo-wschodniej Azji.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić półcieniste, ciepłe i wilgotne stanowisko. Podczas ciepłego lata można ją ustawić w pomieszczeniu lub przy oczku wodnym. Zimą temperatura nie powinna być niższa niż 18°C. Alokazję należy podlewać letnią, miękką wodą. Latem podłoże powinno być stale lekko wilgotne, natomiast zimą zalecane jest podlewanie mniej obficie, jednak należy zapewnić roślinie wysoką wilgotność. Od wiosny przez całe lato roślinę nawozi się rozcieńczonym nawozem. Należy ją przesadzać co roku.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział kłącza (w ciepłym podłożu i wysokiej wilgotności) lub przez sadzonki pędowe.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, tarczniki, mszyce, wełnowce. Z powodu tzw. zimnych stóp mogą brązowieć liście.

Alpina

Alpina purpurea

Rodzina: imbirowate (*Zingiberaceae*)
Pochodzenie: Indonezja

Alpina to roślina o grubym kłęczu i wydłużonych, krótkoogonkowych liściach osiągających długość 80 cm i szerokość 20 cm. Kwiatostany są stojące, w formie kłosa z czerwonymi podsadkami i białymi niepozornymi kwiatami. W warunkach domowych roślina kwitnie rzadko.

Wymagania

Latem roślina wymaga ciepłego, jasnego i wilgotnego stanowiska. Zimą należy jej zapewnić stanowisko jasne i niższą temperaturę – ok. 15°C. Bryła korzeniowa rośliny powinna być stale wilgotna. Nawozi się ją co 2 tygodnie od wiosny do jesieni, później należy zrezygnować z nawożenia.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział kłęczu.

Szkodniki i choroby

Szkodniki występują rzadko. Problemy może stwarzać nadmierna wilgoć w podłożu.

Amaryllis piękny *Ameryllis bella-donna*

Rodzina: amarylkowate (*Amaryllidaceae*)
Pochodzenie: południowa Afryka

Wiosną z cebuli wyrastają nagie, fioletowe pędy kwiatostanowe, dźwigające duże (8–12 cm) białe, różowe lub purpurowe kwiaty o żółtej gardzieli. Dopiero po przekwitnięciu pojawiają się długie (ok. 30–50 cm), językowate liście. Roślina często mylona jest z zwartnicą (*Hippeastrum*) pochodzącą z tropikalnych rejonów Ameryki. W przeciwieństwie do amaryllisa pęd zwartnicy jest wewnątrz pusty.

Wymagania

Roślina wymaga stanowiska zacisznego, słonecznego i ciepłego. Latem można ją ustawić na wolnym powietrzu. Podłoże powinno być stale lekko wilgotne. Zimą podlewanie należy znacznie ograniczyć. Roślinę przesadza się rzadko, zwykle raz na 5 lat. Nie ma specjalnych wymagań odnośnie do nawożenia.

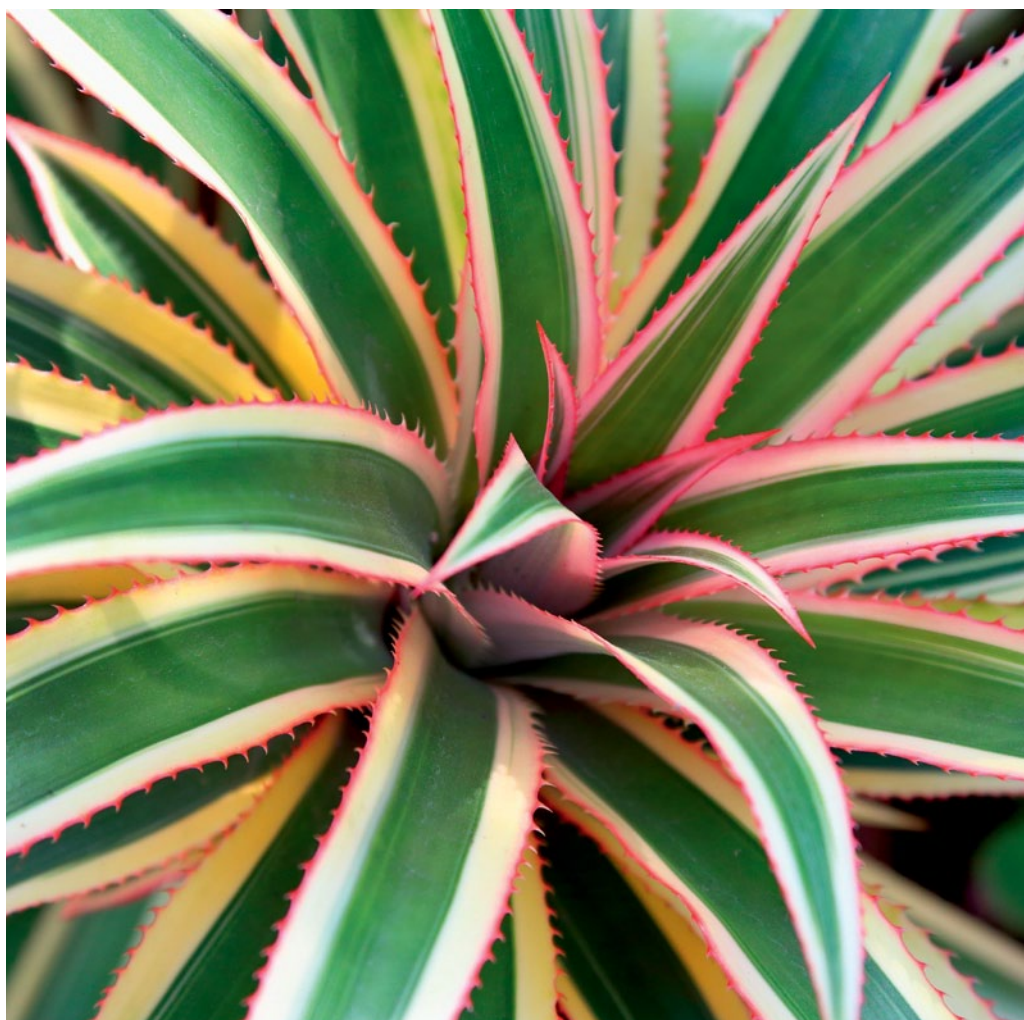
Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się wiosną lub późnym latem przez podział cebul lub z nasion.

Szkodniki i choroby

Tarcznięki i przędziorki.

Ananas właściwy ..... *Ananas comosus Variegatus* ..... **Rodzina:** bromeliowate (*Bromeliaceae*)
Pochodzenie: Brazylia

Ananas właściwy jest rośliną o ciemnozielonych, paskowanych liściach tworzących rozety. Osiąga średnicę do 30 cm. Wiele gatunków należących do tej rodziny, inaczej niż *Ananas comosus*, zalicza się do epifitów.

Wymagania

Roślina preferuje jasne, ciepłe stanowisko o temperaturze nie spadającej poniżej 18°C. Latem roślinę należy podlewać do 2 razy w tygodniu i nawozić co tydzień. Zaleca się również cotygodniowe zraszanie latem i nieco rzadziej zimą.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się z pędów odziomkowych roślin starszych lub z liści odciętych z fragmentem owocostanu.

Szkodniki i choroby

Tarczniki i nicienie glebowe. Problemem może być również fuzarioza korzeni.

Angraecum eburneum

Rodzina: storczykowate (*Orchidaceae*)
Pochodzenie: Madagaskar

Roślina pochodzi także ze wschodniej Afryki. Jest to epifit o jasnozielonych, skórzastych i lancetowatych liściach oraz długim kwiatostanie, na którym wyrasta wiele małych, białozielonych kwiatów.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić stanowisko wilgotne (75%) i w rozproszonym świetle. Latem w ciągu dnia utrzymuje się temperaturę wynoszącą 25–26°C, nocą 19–20°C, zimą odpowiednio 21–22°C i 10–12°C. Latem wskazane jest cotygodniowe nawożenie połową dawki nawozu do storczyków i obfite podlewanie przy jednoczesnym zapewnieniu łatwego odpływu wody. Zimą podlewanie należy ograniczyć, nie dopuszczając jednak nigdy do całkowitego zaschnięcia podłoża.

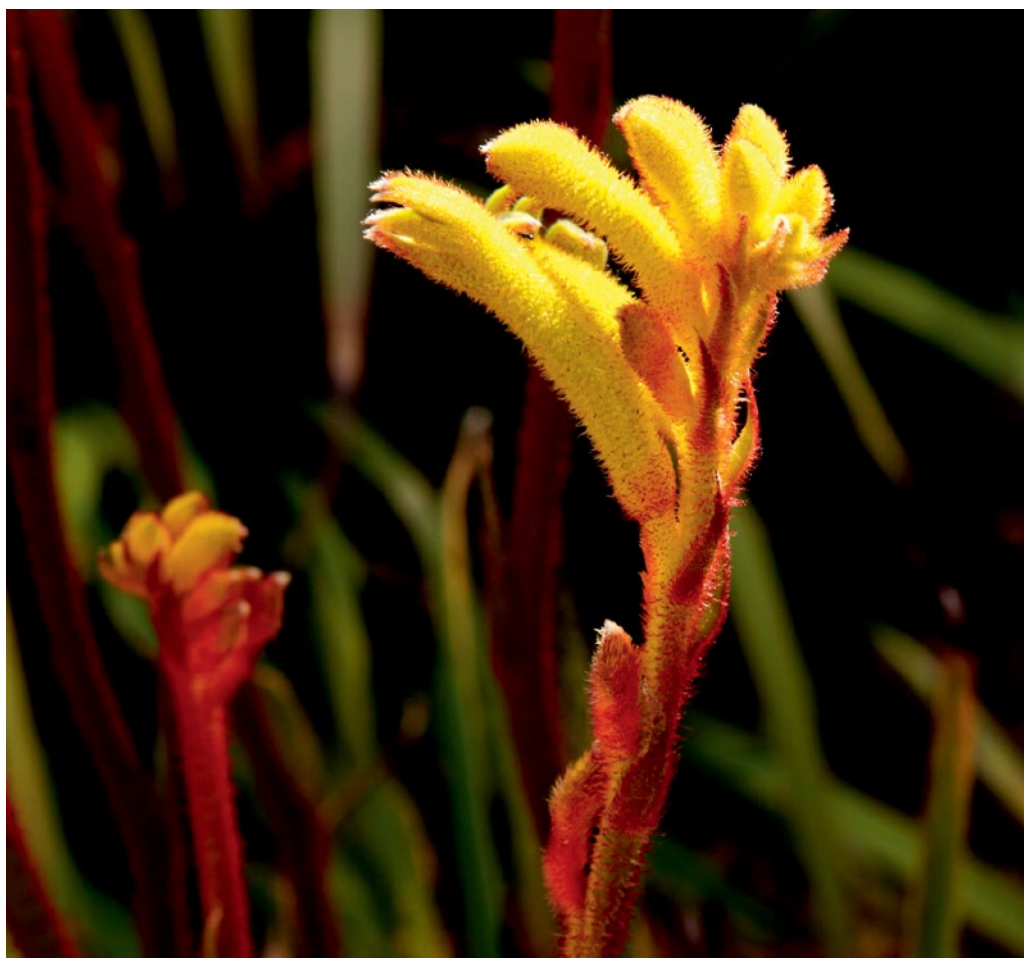
Rozmnażanie

Rozmnażanie jest trudne w warunkach domowych.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki, mszyce.

Anigozantos *Anigozanthos flavidus*

Rodzina: hemodorowate (*Haemodoraceae*)

Pochodzenie: Australia

Roślina, znana też pod nazwą kangurza łapa, ma długie, lancetowate liście odchodzące z kłędza w postaci rozety. Ze środka rozety liściowej wyrastają długie, bezlistne pędy kwiatostanowe, na których formują się kwiatostany z żółtymi, różowymi lub zielonymi kwiatami przypominającymi łapy kangura. Efektowne kwiaty rośliny wykorzystywane są również jako kwiaty cięte.

Wymagania

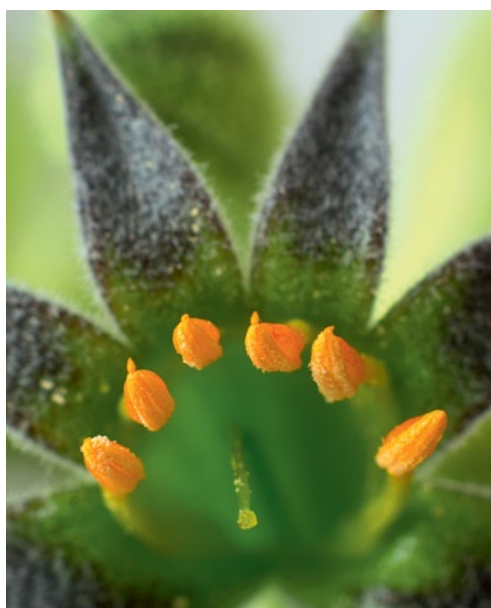
Latem roślinę można umieścić na tarasie w jasnym i ciepłym miejscu. Zimuje ona w pomieszczeniu o temperaturze 10–12°C. Latem roślinę należy podlewać regularnie, ale umiarkowanie miękką wodą i nawozić co 2 tygodnie rozcieńczonym nawozem o niskiej zawartości wapnia. Zimą podlewanie należy ograniczyć.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział lub z nasion.

Szkodniki i choroby

Przędziorki.

Anselina africana

Rodzina: storczykowate (Orchidaceae)
Pochodzenie: Afryka

To sympodialny epifit o wąskolancetowatych liściach i długim, 80-centymetrowym kwiatostanie, na którym wyrasta wiele zielonkawych i brązowo nakrapianych kwiatów.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić stanowisko wilgotne (70–75%) i jasne. Latem w ciągu dnia utrzymuje się temperaturę wynoszącą 25–26°C, a nocą 19°C, zimą odpowiednio 21°C i 9–11°C. W okresie intensywnego wzrostu roślinę należy obficie podlewać przy jednoczesnym zapewnieniu łatwego odpływu wody. Wskazane jest też cotygodniowe nawożenie połową dawki nawozu do storczyków. Zimą podlewanie należy znacznie ograniczyć.

Rozmnażanie

Rozmnażanie jest trudne w warunkach domowych.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki, mszyce.

Roślina osiąga wysokość do 25 cm. Liście są wąskolancetowate o długości ok. 25 cm. Od jasnoczerwonej pochwy kwiatostanowej odchodzi bladopomarańczowa lub czerwona wygięta kolba, na której widoczne są kwiaty w postaci białych, pojedynczych punkcików. W stanie dzikim występuje jako epifit lub roślina naziemna.

Wymagania

Roślina preferuje stanowisko zaciszne, ciepłe i wilgotne; jasne lub półcieniste, ale niesłoneczne. Anthurium ma wysokie wymagania. Minimalna temperatura jej uprawy to 15°C. Wymagane jest codzienne zraszanie. Latem roślinę podlewa się co najmniej 2 razy w tygodniu, zimą raz w tygodniu ciepłą, miękką wodą. Należy ją także dokarmiać nawozem płynnym w okresie letnim raz na 2 tygodnie.

Rozmnażanie

Rozmnażanie następuje przez podział bryły korzeniowej.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, mszyce oraz choroby grzybowe (szara pleśń lub zgnilizna korzeniowa).

Jest to krzew pochodzący z południowo-wschodniej Azji o skórzastych, szerokolancetowatych liściach oraz białozółtych lub zielonkawobiaławych kwiatach. Po zapyleniu rozwijają się z nich owoce w kształcie gwiazdki. Ususzone owoce stosuje się jako przyprawę. Roślina jest znana także pod nazwą badian właściwy.

Wymagania

Stanowisko powinno być jasne lub półcieniste o temperaturze nie spadającej poniżej 5–10°C. Roślinę należy intensywnie podlewać.

Rozmnażanie

Roślinę można rozmnażać za pomocą sadzonek pędowych.

Szkodniki i choroby

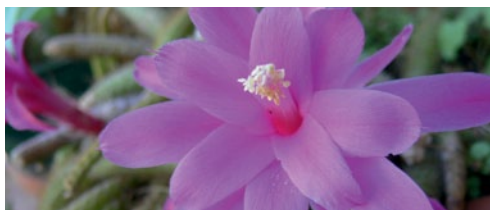
Przy prawidłowej pielęgnacji roślina nie choruje.

Aporokaktus biczowaty

Aporocactus flagelliformis

Rodzina: kaktusowate *Cactaceae*
Pochodzenie: Meksyk

Roślina nazywana jest także szcurzym ogonem. Ma zwisające pędy o długości ok. 1,5 m i średnicy 2 cm oraz duże, karminowe kwiaty. Kwiaty aporokaktusa zapylane są przez kolibry.

Wymagania

Latem roślina wymaga stanowiska jasnego i ciepłego, ale nie w bezpośrednich promieniach słonecznych. Zimą najlepiej czuje się w chłodnym pomieszczeniu (10–15°C). Latem powinna być obficie podlewana miękką wodą i nawożona raz w miesiącu. Zimą zaleca się mniej intensywne podlewanie.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się z sadzonek wierzchołkowych uzyskanych z pędów, które ukorzenia się po obcięciu powierzchni cięcia.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, wełnowce. Ze względu na gęsto występujące kolce pojawienie się szkodników może być początkowo przeoczone.

Araukaria wyniosła

Araucaria heterophylla

Rodzina: araukariowate (*Araucariaceae*)
Pochodzenie: wyspa Norfolk

Araukaria wyniosła to zimozielone drzewo iglaste dorastające w hodowli do ok. 150 cm wysokości. Gałęzie boczne wyrastają z pędu głównego poziomo w regularnych okółkach. Wyspa, z której pochodzi roślina, znajduje się w południowej części Pacyfiku. Nasiona araukarii chilijskiej (*Araucaria araucana*) są spożywane przez Indian Araukanów zamieszkujących Chile.

Wymagania

Drzewo wymaga stanowiska jasnego, ale nie w ostrym słońcu. Bryła korzeniowa powinna być stale umiarkowanie wilgotna, a roślina zraszana ok. 2 razy w tygodniu. Latem roślinę należy nawozić 2 razy w miesiącu, najlepiej nawozem do rododendronów, gdyż wymaga ona kwaśnego podłoża.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą sadzonek pędowych lub z nasion.

Szkodniki i choroby

Mszyce, wełnowce i wciornastki. Zbyt wysoka temperatura lub nadmierne podlewanie zimą może doprowadzić do żółknięcia i opadania igieł.

Ardizja drzewiasta

Ardisia crenata

Rodzina: pierwiosnkowate (*Primulaceae*)
Pochodzenie: Azja

Roślina, znana też pod nazwą ardizja karbowana, osiąga wysokość 60–120 cm i ma skórzaste, ciemnozielone liście. Pochodzi ze strefy zwrotnikowej Azji. Po przekwitnieniu z białych lub różowawych kwiatów wykształcają się czerwone jagody utrzymujące się na roślinie od jesieni do późnej wiosny. W Ameryce Północnej jest to gatunek inwazyjny, wypierający inne gatunki.

Wymagania

Latem najlepsze jest dla rośliny stanowisko ciepłe, jasne, ale nie w ostrym słońcu. Zimą natomiast powinno się jej zapewnić stanowisko chłodniejsze, o temperaturze ok. 16°C. Roślinę należy podlewać regularnie i zraszać, stosując miękką wodę, a od wiosny do późnego lata nawozić co 2 tygodnie.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się z sadzonek lub z nasion.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki i wełnowce. W zbyt wysokiej temperaturze owoce mogą opadać.

Ariocarpus fissuratus

Rodzina: kaktusowate (*Cactaceae*)
Pochodzenie: Meksyk

To kaktus o wysokości ok. 15 cm z nadziemną częścią w formie dachówkowato ułożonych brodawek oraz dużym, różowopurpurowym kwiatem, pojawiającym się jesienią. Ze względu na pokrój roślina nazywana jest niekiedy żywą skałą.

Wymagania

Latem stanowisko może być słoneczne lub półcieniste. Podłoże powinno być łatwo przepuszczalne. Latem roślina wymaga umiarkowanego podlewania z dodatkiem niewielkiej ilości nawozu do kaktusów. Zimą należy zaprzestać podlewania, a także zapewnić roślinie dużo światła oraz temperaturę 5–15°C.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą nasion. Siewkom należy zapewnić półcień i odpowiednie nawadnianie.

Szkodniki i choroby

Wełnowce i choroby grzybowe.

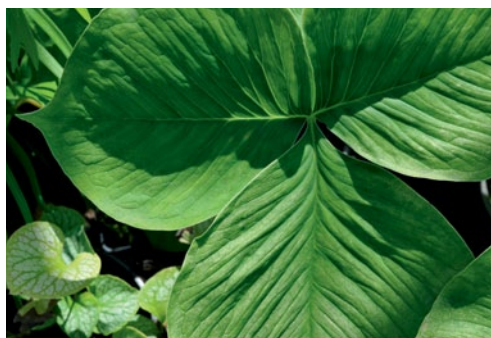
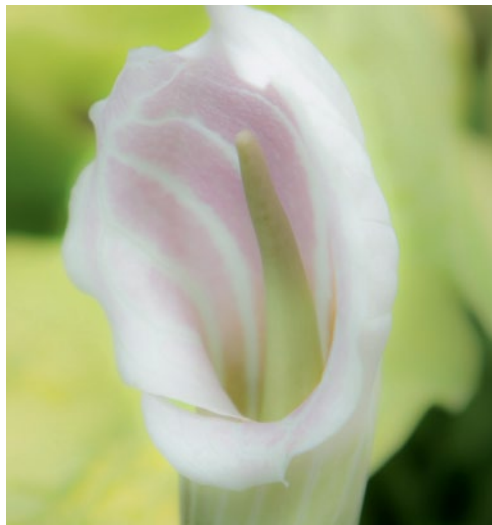

Arisaema candidissimum

Rodzina: obrazkowate (*Araceae*)
Pochodzenie: Chiny

A

Jest to roślina osiągająca ok. 60 cm wysokości o dużych liściach oraz kwiatostanach w postaci długiej kolby, otoczonej okazałą pochwą kwiatostanową barwy białozielonoczerwonej. Owocami są czerwone jagody.

Wymagania

Roślina preferuje półcieniste stanowisko, najlepiej o temperaturze 18°C. Należy zapewnić jej stałą wilgotność i przepuszczalne podłoże oraz cotygodniowe nawożenie. Po przekwitnięciu i zaschnięciu części nadziemnej bulwę należy przechowywać w suchym i chłodnym miejscu (o temperaturze nie niższej niż 10°C).

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą bulw przybyszowych.

Szkodniki i choroby

Przy prawidłowej pielęgnacji roślina nie choruje.

Ascocentrum curvifolium

Rodzina: storczykowate (*Orchidaceae*)
Pochodzenie: Birma

Roślina pochodzi także z Tajlandii. To monopodialny epifit o wąskolancetowatych liściach długości ok. 15 cm, zakrzywiających się w pobliżu wierzchołków w charakterystyczny sposób. Na jego długim, 25-centymetrowym kwiatostanie wyrastają czerwonopomarańczowe kwiaty.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić stanowisko przewiewne, wilgotne (80–85% latem i do 60% zimą) i średnio jasne. Latem w ciągu dnia utrzymuje się temperaturę wynoszącą 31–32°C, a nocą 23–24°C, zimą odpowiednio 29–32°C i 13–14°C. W okresie intensywnego wzrostu roślinę należy obficie podlewać przy jednoczesnym zapewnieniu łatwego odpływu wody. Wskazane jest też cotygodniowe nawożenie połową dawki nawozu do storczyków. Od jesieni podlewanie trzeba ograniczać.

Rozmnażanie

Rozmnażanie jest trudne w warunkach domowych.

Szkodniki i choroby

Tarczники, przędziorki, mszyce.

Asparagus listkowy

Asparagus asparagoides

Rodzina: szparagowate (*Asparagaceae*)
Pochodzenie: Afryka

Asparagus znany jest też pod nazwą szparag. Jest to roślina pnąca, osiągająca ok. 2 m długości, o owalnych listkach pozornych. Kwiaty pachną pomarańczami.

Wymagania

Roślina wymaga stanowiska ciepłego i jasnego, ale nie w ostrym słońcu. Podłoże powinno być stale wilgotne, dlatego roślinę należy podlewać 2 lub 3 razy w tygodniu. Latem nawóz powinno się stosować co tydzień, a zimą raz w miesiącu. Roślinę przesadza się zazwyczaj co roku. Jeśli na korzeniach znajdują się białe, mięsiste bulwki, należy je usunąć, a roślinę intensywniej podlewać.

Rozmnażanie

Rozmnażanie odbywa się przez podział starszych roślin wiosną lub za pomocą nasion.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, wełnowce, tarcznieki, miseczniki.

Aspidistra wyniosła

Aspidistra elatior

Rodzina: liliowate (*Liliaceae*)

Pochodzenie: Japonia i Tajwan

A

Aspidistra wyniosła znana jest także pod nazwą żelazny liść. To roślina o ciemnozielonych (u odmiany *Variegata* z jasnymi pasami), wydłużonych (do ok. 50 cm) liściach wyrastających wprost z kłącza. Jest bardzo odporna na różne czynniki, takie jak niedobór światła, niedobór wody, zanieczyszczenie powietrza czy gwałtowne zmiany temperatury.

Wymagania

Roślina wymaga stanowiska zacienionego lub jasnego, ale nie w ostrym słońcu. Wilgotność gleby powinna być umiarkowana, ponieważ nadmierne podlewanie może doprowadzić do utraty liści. Nawożenie również powinno być mało intensywne, zwłaszcza gdy liście zaczynają się rozszczępiać. Roślinę należy przesadzać raz na 2–3 lata.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez podział kłącza.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, wełnowce, przędziorki.

Aster chiński

Callistephus chinensis

Rodzina: astrowate (*Asteraceae*)

Pochodzenie: Chiny

Aster chiński pochodzi także z Japonii. To jednoroczna roślina o wzniesionej łodydze, jajowatych, grubo ząbkowanych liściach oraz języczkowych i rurkowych kwiatach, zebranych w kwiatostan w formie koszyczka. W zależności od odmiany kwiatostany mogą się składać tylko z kwiatach języczkowych lub zawierać kwiaty rurkowe w środku, a języczkowe na zewnątrz, podobnie jak u stokrotki. Kwiaty języczkowe mogą mieć różne barwy. Inna nazwa rośliny to gwiazdosz chiński.

Wymagania

Stanowisko powinno być słoneczne, najlepiej na balkonie lub tarasie. Roślinę należy co 2 tygodnie nawozić rozcieńczonym nawozem i podlewać tak często, aby zapewnić jej stale wilgotne podłoże.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się wiosną za pomocą nasion kiełkujących w temperaturze ok. 14°C.

Szkodniki i choroby

Fuzarioza.

Roślina popularnie nazywana jest czapką biskupią. Ma pęd niepodzielony, gwiaździsty, zawierający wyraźne żebra pozbawione cierni i zwieńczony dużym, żółtym kwiatem. Zwykle kwitną egzemplarze 6-letnie.

Wymagania

Czapka biskupia wymaga stanowiska nasłonecznionego i ciepłego. Wtedy podlewa się ją skąpo, pozwalając na przesuszenie gleby. Roślinę należy nawozić raz w miesiącu. Zimą preferuje chłodne stanowisko (ok. 10°C). Wtedy należy zaprzestać podlewania. Roślinę można przesadzać dopiero wówczas, gdy korzenie przerosną ziemię w donicy.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się z nasion w temperaturze podłoża ok. 28°C.

Szkodniki i choroby

Mszyce korzeniowe, wełnowce.

Roślina pochodzi z południowej i wschodniej Azji. Jest to dwupienny krzew o szerokolancetowatych, błyszczących, skórzastych, żółto nakrapianych liściach, ząbkowanych na brzegu. Drobne kwiaty zebrane są w luźne wierzchołki. Owocem jest czerwona jagoda. Roślina jest trująca.

Wymagania

Stanowisko powinno być jasne lub półcieniste, najlepiej na balkonie lub tarasie. Latem roślinę należy umiarkowanie podlewać i co tydzień nawozić. Można ją również zraszać. Zimą podlewanie trzeba ograniczyć i zrezygnować z nawożenia.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą sadzonek wierzchołkowych lub pędowych ukorzenionych w temperaturze ok. 21°C.

Szkodniki i choroby

Przy prawidłowej pielęgnacji roślina nie choruje.

Awokado amerykańskie

Persea americana

Rodzina: wawrzynowate (*Lauraceae*)
Pochodzenie: Meksyk

Awokado amerykańskie nazywa się także smaczkliwą. To roślina o skórzastych, ciemnozielonych, lancetowatych liściach długości ok. 25 cm, wyrastających na prostej łodydze. Gruszkowate owoce smaczkliwki zawierają wiele cennych składników pokarmowych.

Wymagania

Roślina preferuje stanowisko jasne, słoneczne i wilgotne latem, natomiast zimą chłodne (10–12°C). Latem należy obficie podlewać roślinę, zraszając ją wodą w temperaturze pokojowej i nawozić co tydzień. Zimą powinno się ograniczyć podlewanie.

Rozmnażanie

Awokado rozmnaża się z nasion. W tym celu należy zanurzyć je w cieplej wodzie na 48 godzin. Następnie w połowie długości wbić 3 wykałaczki na głębokość ok. 0,5 cm i zawiesić na brzegu słoika w taki sposób, aby szerszym brzegiem było stale zanurzone w cieplej wodzie.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki.

Azalia indyjska

Rhododendron simsii

Rodzina: wrzosowate (*Ericaceae*)

Pochodzenie: Chiny

Azalia indyjska to krzew o wysokości ok. 30 cm o owalnych liściach i ozdobnych kwiatach. Znanych jest ok. 1000 gatunków rododendronów.

Wymagania

Roślina wymaga jasnego lub półcienistego stanowiska. Najlepiej, gdy jest ono wilgotne i chłodne, ale ostonięte od przeciągów. W okresie kwitnienia roślina wymaga częstego podlewania (nawet co drugi dzień) i zraszania miękką wodą w temperaturze pokojowej. W tym czasie co 2 tygodnie stosuje się nawóz do azalii. Wędzące kwiaty należy usuwać, a po przekwitnięciu podlewanie ograniczyć. Azalie przesadza się co 2–3 lata do żyznej torfowej gleby.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się za pomocą sadzonek wierzchołkowych, które należy ukorzeniać w podłożu o temperaturze 25°C.

Szkodniki i choroby

Przędziorki, kibitnik azaliacek minujący liście.

Bambus pochodzi z azjatyckich terenów strefy zwrotnikowej. Ma drewniejące pędy wyrastające z podziemnego kłącza oraz lancetowate liście. Bambus charakteryzuje się niezwykle szybkim wzrostem. Przeciętnie w ciągu roku podwaja on swoją wysokość.

Wymagania

Latem roślina wymaga dobrze oświetlonego stanowiska i temperatury pokojowej lub wyższej (23–25°C). Wtedy należy roślinę obficie podlewać, zraszać miękką wodą i nawozić co 3–4 tygodnie. Zimą zaleca się ustawienie rośliny w miejscu chłodniejszym (ok. 10°C) i zaprzestanie nawożenia.

Rozmnażanie

Rozmnażanie rośliny odbywa się przez podział.

Szkodniki i choroby

Przędziorki lub wełnowce.

Bananowiec to okazała roślina, osiągająca do 2 m wysokości, o ogromnych liściach długości nawet 1 m i szerokości 30 cm. Liście są bardzo delikatne i mogą pękać wzdłuż nerwów.

Wymagania

Roślina preferuje słoneczne i ciepłe stanowisko. Zimą temperatura nie powinna spadać poniżej 15°C. W miesiącach letnich roślina wymaga intensywnego podlewania, ok. 2–3 razy w tygodniu, a zimą raz na 10 dni. Odpowiednią wilgotność powietrza można uzyskać, ustawiając doniczkę na podstawce z kamyczkami zalanymi wodą lub przez spryskiwanie. Co 2 tygodnie roślinę należy dokarmiać płynnym nawozem, a w razie potrzeby na wiosnę przesadzić do większej doniczki.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się przez odrosty.

Szkodniki i choroby

Wełnowce.

Jest to epifit o lancetowatych lub owalnych liściach i długim, 25-centymetrowym kwiatostanie, na którym wyrastają różowo-fioletowe kwiaty.

Wymagania

Roślinie należy zapewnić stanowisko przewiewne, wilgotne (ok. 80–85 %) i jasne. Przez cały rok w ciągu dnia utrzymuje się temperaturę wynoszącą 24–27°C, a nocą 14–17°C. W okresie intensywnego wzrostu należy ją podlewać obficie przy jednoczesnym zapewnieniu łatwego odpływu wody. Wskazane jest też cotygodniowe nawożenie połową dawki nawozu do storczyków. Zimą podlewanie należy ograniczyć, nie dopuszczając jednak nigdy do całkowitego zaschnięcia podłoża.

Rozmnażanie

Rozmnażanie jest trudne w warunkach domowych.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, przędziorki, mszyce.

Obszar, z którego pochodzi barwinek pospolity, to wschodnia, zachodnia i południowa Europa. Jest to krzewinka o zdrewniałych, płozących się łodygach, skórzastych, eliptycznych liściach oraz niebieskofioletowych kwiatach. Dostępna jest również odmiana Alba o białych kwiatach.

Wymagania

Stanowisko powinno być półcieniste, również na balkonie lub tarasie. Latem roślinę należy podlewać regularnie, utrzymując stale wilgotne podłoże. Wymaga też nawożenia, zwłaszcza wiosną. Zimą nawadnianie należy ograniczyć. Roślinę trzeba regularnie przycinać.

Rozmnażanie

Roślinę rozmnaża się jesienią za pomocą sadzonek wierzchołkowych.

Szkodniki i choroby

Tarczniki, mączliki, przędziorki.